

T.C.
ISPARTA VALİLİĞİ
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Isparta

(Merkez)

Isparta Vâdîsî'nin Bahçesi

Isparta

Isparta, Akdeniz Bölgesi'nin kuzeyinde Göller Bölgesinde yer alır. 8.933 km²lik yüzölçüme sahip olan Isparta, kuzey ve kuzeybatıdan Afyon, batıdan ve güneybatıdan Burdur, güneyden Antalya, doğu ve güneydoğudan ise Konya illeri ile çevrilmiştir.

Isparta'ya özgü gül bahçelerini Gölcük Tabiat Parkı yolunda bulabilir, Mayıs-Haziran aylarında sabah 05.00 öğlen 11.00 saatleri arasında gül toplayan insanları fotoğraflayabilir, siz de mis gibi gül kokusunu ciğerlerinize doldurabilirsiniz. Her yıl Haziran ayının ilk haftasında, üç gün devam eden Isparta Gül ve Halı Festivali'nde gülün kokusu tüm caddelere yayılır. Isparta'ya geldiğinizde Isparta'nın fırın kebabını, düğün pilavını ve irmik helvasını yemeden; gülden yapılmış lokum, reçel, krem, gül suyu vb. ürünleri, ayrıca meşhur Isparta dokumalarından ve minyatür halıları almadan gitmeyin.

Tarihte Isparta

Isparta'da Lidyalılar, Frigler, Persler, Helenler, Romalılar, Bizanslılar, Selçuklular, Hamidoğulları Beyliği ve Osmanlılar hüküm sürmüşlerdir. Isparta, 1204 yılında 3. Kılıçarslan Döneminde Türklerin eline geçmiştir. 1923 yılında bağımsız olan il, 1926 yılında "Isparta" adını almıştır.

Isparta adının nereden geldiğine dair bazı rivayetler bulunmaktadır. Isparta'nın tarihte en çok geçen adının Baris olduğu, bu ismin Hititler tarafından verildiği ve "Bereket" anlamına geldiği, ayrıca Romalıların Pisidia bölgesine hakim olunca, Baris adını kendi dillerine uydurup "Sbarita" dediklerine, Baris adının Sanskritçe "Su" anlamına gelen "Vari" kelimesiyle bağlantısı olduğuna inanılmaktadır.

Bölgeye ilk yerleşimlerin tarihi, Üst Paleolitik (MÖ 35.000-10.000) ve Mezolitik (MÖ 10.000-8.000) dönemlere iner. Hitit Döneminde (MÖ 1800-1200), bölgenin adı "Pitaşşa" olarak geçmektedir. Tarihi kaynaklarda Pisidia adına ilk kez Perslerin Döneminde, MÖ 5. yüzyıl sonunda rastlanır. MÖ 334 yılında, Büyük İskender'in egemenliğine geçen bölge, Büyük İskender'in ölümünden sonra MÖ 281 yılında yapılan savaşla Seleukosların eline geçmiştir. Bu dönemde Pisidya bölgesinde Seleukoslar tarafından Seleukeia Sidera (Atabey-Bayat), Apollonia (Uluborlu), Antiokheia (Yalvaç) kentleri kurulmuştur.

Isparta, Roma İmparatorluğu'nun MS 395 yılında ikiye ayrılmasından sonra Bizans İmparatorluğu'na bağlanmıştır. II. Kılıç Arslan zamanında (1156-1192) yoğunlaşan Bizans-Selçuklu savaşlarının en önemlisi olan Miryakefalon Savaşı, 1176 yılında Isparta topraklarında olmuştur. Isparta yöresi bütünüyle, 1204'te III. Kılıç Arslan döneminde ele geçirilmiştir. XIII. yüzyıl başlarında, Anadolu Selçuklu Devleti'nin sona ermesinden kısa bir süre önce, bu yörede Hamidoğulları Beyliği kurulmuştur (1301). Beyliğin kurucusu Feleküddin Dünder Bey, önce Uluborlu'yu, daha sonra da Eğirdir'i Beyliğin merkezi yapmıştır. Isparta yöresi, ilk olarak 1374'te, daha sonra 1390'da bütünüyle Osmanlı yönetimine girmiştir. 6 Mart 1930 yılında Atatürk Isparta'yı ziyaret etmiştir.

Isparta Müzesi

1985 yılında açılan müzenin ön ve arka bahçelerinde Pisidia bölgesi mezar stelleri ve mimari parçalar sergilenmektedir. Müzede Arkeoloji Salonu, Hazine Salonu, Etnoğrafik Eserler Salonu ve Halı Salonu bulunmaktadır. Müzede MÖ III.-II. bin yıllardan günümüze değin birçok tarihi eser bulunmaktadır. Müzedeki muhteşem eserler gezenlerin hafızasından silinmez.

Camiler

Isparta'da bulunan en önemli camiler; Isparta Valisi Firdevs Paşa tarafından, 1561 yılında yaptırılan **Mimar Sinan (Firdevs Paşa) Camii**, İl Merkezindeki camilerin en eski tarihli olarak kabul edilen **Kutlubey (Ulu) Camii**, Ispartalı zenginlerden Abdi Ağa tarafından 1569 yılında yaptırılan **İplikçi (Hacı Abdi) Camii** ve 1782-83 yıllarında inşa edilmiş olan **Kavaklı (Peygamber) Camii**'dir.

* İplikçi (Hacı Abdi) Camii

* Kutlubey (Ulu) Camii

Firdevs Bey Bedesteni

Kanuni Sultan Süleyman döneminde, Isparta Valisi Firdevs Bey tarafından, 1561 yılında, Mimar Sinan Camisine gelir sağlamak amacıyla yaptırılmıştır.

* Firdevs Bey Bedesteni

Eski Üzüm Pazarı

Mimar Sinan Camisine gelir elde etmek için bedesten ile cami arasında 16 adet dükkân kövkedden ve ikişer katlı olarak yapılmıştır.

* Eski Üzüm Pazarı

Dalboyunođlu Hamamı

Dalboyunođlu Hacı Mehmet Ağa tarafından 1689-1693 yılları arasında yaptırılmıştır. Isparta'daki hamamların en büyüğü ve en önemlisidir.

* Dalboyunođlu Hamamı

Tarihi Isparta Evleri

Isparta ve civarında eskiden, halkın çiftçilik ve hayvancılık yanında kısmen halıcılıkla meşgul olması nedeniyle evler genellikle iki katlı olarak inşa edilmiştir. Kepeci, elebiler, Gazi Kemal, Keçeci, Sermet, Kurtuluř, Doğancı, Dere, Emre, Karaađaç, Yayla Mahallelerinde geleneksel özellikleri taşıyan Isparta evleri bulunmaktadır.

Eski Isparta evlerinden rnekler

Kiliseler

İl Merkezinde, 1750 yılında yapıldığı tahmin edilen **Aya Baniya (Aya Payana)** ve 1857-1860 yılları arasında yapılmış olan **Aya Ishotya (Yorgi)** adında iki adet Ortodoks kilisesi bulunmaktadır.

* Aya Baniya (Aya Payana)

* Aya Ishotya (Yorgi)

Kapıkaya Harabesi

Eđimli arazide yer alan kentin güney tarafı surla çevrili, kuzey tarafında ise yüksek bir kayalık bulunmaktadır. Kent muhtemelen Hellenistik Dönemde (M 330-30) kurulmuştur.

* Kapıkaya Harabesi

Ayazmana Mesireliđi

Ayazmana Mesireliđi Merkez İlçe'nin 2 km güneydoğusunda bulunmaktadır. Soğuk suları ile ünlü dinlenme yeri kestane ağaçlarıyla kaplıdır. Piknik ve çocuk oyun alanları için tüm altyapı düzenlemeleri yapılmıştır.

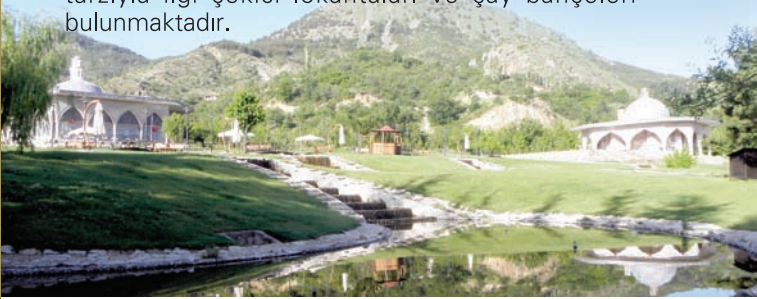

* Ayazmana Mesireliđi

Ayrıca lokanta ve çay bahçeleri ile keyif verici bir dinleme yeridir.

Kirazlıdere ve Gökçay Mesireliđi

Hisartepe yamaçlarında, Isparta'yı kuşbakışı gören, etrafı bağ ve bahçelerle kaplı ve lokantaları bulunan bir piknik yeridir. Özellikle yaz aylarında panoramik bir görüntüye sahiptir. Gökçay Mesireliđinde çocukların doyasıya eğlenebileceği çocuk parkı ve oyun alanlarının yanı sıra farklı mimari tarzıyla ilgi çekici lokantaları ve çay bahçeleri bulunmaktadır.

Milas Mesireliđi ile Gölcük Gölü Tabiat Parkı

Isparta'ya 10 km.lik bir asfalt yolla bağlı olan Milas Mesireliđi, soğuk suları ve doğal güzellikleri ile ünlüdür. Milas Mesireliđi'nin hemen 500 m üstünde bulunan Gölcük Gölü Tabiat Parkı, eşsiz güzellikleriyle bir doğa harikasıdır. Tabiat parkı, Isparta ve yöre halkının gününbirlik dinlenme, eğlenme ve spor ihtiyaçlarını karşılayan bir tabiat harikası olarak, özelliğini yıllardan beri korumaktadır.

* Gölcük Gölü Tabiat Parkı

Bir Kış Rüyası; Davraz - Karlıyayla

Davraz Dağı-Karlıyayla Kış Sporları Turizm Merkezi, kayak ve dağcılık sporuna gönül verenlerin yeni gözde mekânıdır. Doğal dokunun yumuşaklığı ve mükemmel kar kalitesi ile amatör kayakçılara tehlikesiz rotalar, profesyonel kayakçılara ise gönüllerince kayabilecekları 8-10 km.ye ulaşan benzersiz parkurlar sunmaktadır. Kayak Merkezinde, 3 adet telesiyej, 1 adet teleski (T-Bar) ile 2 adet babylift bulunmaktadır. Kayak Merkezinden Eğirdir Gölü'nün doyumsuz manzarasını izlemek mümkündür. Kuzey Disiplini, Alp Disiplini, Tur Kayağı, Snowboard, Dağcılık, Botanik Gözlemciliği ya da Trekking Kayak Merkezinde yapılabilecek aktivitelerdendir. Kayak Merkezindeki **MAVİ** renkli pistler, yeni başlayan kayakçılar için; **KIRMIZI** renkli pistler orta düzeyli kayakçılar için; **SİYAH** renkli pistler ise usta kayakçılar için uygun olan pistleri göstermektedir. Aralık ayında başlayıp Mayıs ayının sonuna kadar devam eden kayak sezonunda, kar kalınlığı ortalama 50 ila 250 cm arasında değişmektedir.

Davraz Kayak Merkezi, Isparta il merkezine 26 km, uzaklıkta olup, ulaşım problemi olmayan bir turizm yeridir. Kayak Merkezinde 3 adet dağ kafeteryası ve 3 adet otel tesisi vardır. Kayak Merkezine 8 km uzaklıkta ve Davraz'ın giriş kapısı olan Çobanisa Köyü'nde de, 1 adet pansiyon yer almakta ayrıca Eğirdir ve Isparta'da bulunan otellerden de faydalanılmaktadır.

ISPARTA MERKEZ

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Kepeci Mah. 106. Cad.
1217 Sk. No:31 ISPARTA
Telefon 0 246 232 57 71
0 246 223 27 98
Faks 0 246 232 61 42
e-posta iktm32@kultur.gov.tr
kulturturizm@isparta.gov.tr

Isparta Valiliği 0 246 223 80 80
Isparta Belediye Başkanlığı 0 246 211 60 00
Isparta Müze Müdürlüğü 0 246 218 34 37
Yalvaç Müze Müdürlüğü 0 246 441 50 59
Uluborlu Müzesi 0 246 531 24 99
H.H.P. İl Halk Kütüphanesi 0 246 218 22 95
S.D.Ü. Tıp Fakültesi 0 246 237 17 27
Isparta Devlet Hastanesi 0 246 211 50 00

Metin ve Redaksiyon

Abdullah KILIÇ - İl Kültür ve Turizm Müdürü
Zehra TEKİN - Enformasyon Memuru

Fotoğraflar

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Arşivi

Ücretsizdir - 2012

